

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Epistolai tu hagiū Isidōru tu Pēlusiōtu

Isidorus <Pelusiota>

Parisiis, 1585

Isidoro Diacono. 106.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71898)

(minus enim id malum esset) verum anime exitium, non eos, qui offendiculum perperuntur, extinguens ac de medio tollens, verum quavis morte acerbiorē vitam iis comparans. Ac propterea cognationis ac propinquitatis iura, & maiora sunt, & diuiniota. Vnde etiam celo dignum vitæ genus colere iussi sumus. Quod si iis, qui in terra militant, atque pro patria quidem arma sumunt, aduersus Barbaros autem proficiscuntur, contraria facere conuincamur, quæ tandem nobis salutis spes erit? aut quis sibi persuadebit, eos salutem consecuturos esse, qui ea faciunt, quæ perspicue ad exitium ducunt.

Maroni Presbytero. 105.

Audio te posteaquam misericordiam cōsecutus eas, quam tuus amicus ab omni fœdere ac reconciliatione abhorreteret, cōmonstrasse: vt qui, non quia beneficio affectus sis, moderatius te geras, sed cum, qui de te bene meritus est idcirco oderis, quia male te multatūdi potestacē habuit. Quod si verum est, omnibus illud proclamas, te misericordia indignum esse. Nam si beneficium non ingrati animi officium, sed in iniuriarum recordationē atque vlciscendi studium vertis, quis in eum beneficiū conferre sustinebit, qui feras etiam immanitate superat? Sunt enim inter eas, quæ beneficium & sentiunt & memoria retinent, & quantum licet, retaliare student.

Isidoro Diacono. 106.

Cum audieris, fidem fortasse minime adhibebis, cum autē intellexeris, profecto nō modo miraberis, sed etiam applaudes. Quidnam igitur est, quod prima quidem fronte incredibile tibi videbitur, post autē non modo admirandum, sed etiam plausu dignū apparebit? Dicam breuiter, in paucis syllabis maxima sententiarum matia consignans. Priscis hominibus Deus non per literas, sed per seipsum loquebatur: quod videlicet puramente orum mentem, ac

πέμπων τὸ σκαμναλιόειτος, ἀλλὰ θανάτου πάντος ὡς οὐκ ἐκείνων χαλεπώτερον βιάσαι βίον, καὶ τὰ τὸ συγκυρίας δὲ διχνομάτα, καὶ μείζονα, καὶ χειρότερα. διὸ καὶ ὕστερον ἀπέπευσαι πολιτεύεσθαι ἀποστράγγετα. εἰ δὲ τῆς ἐπιγῆς στρατευομένων τὰναντία ἀπάθοντες ἀλάδων τῆς ὑπὸ μὲν τὸ παρὶδων ἀναλαμβάνοντων τὰ ὄπλα. κατὰ δὲ τῆς βαρβάρων χροσούτων ποία ἡμῶν εἶσαι σωτηρίας ἐλπίς; ἢ τίς ὡς οὐκ ἐκείνων ἀπάθοντες τὴν ἀπάθοντας ὁκείνα τὰ εἰς τὴν ἀπόλειαν σαφῶς ὡς ἐπέμποντα.

Maroni presbytero. re.

Μαθῆνα ὡς ἐλεῖς τυχόν τ' σαυτοῦ γνώμην ἀσπονδον ἠλεγξας. οὐχ ὅτι πέπονθας εὐμετερίζων, ἀλλὰ τοῦ εὐπεπονηκότα μισῶν, ὅτι δὲ δεινότητι δρᾶσαι. εἰ τοίνυν ταῦτα ἀληθῆ τυγχάνει, πᾶσι ἀπορηκῆσαι, ὅτι ἐλεῖς τυχόν τ' ἀνάξιος. εἰ γὰρ οὐκ εἰς εὐχαιρίας πέπευσαι, ἀλλ' εἰς μνησικακίαν τ' εὐεργεσίαν, τίς ἀνέξετα εὐποιῆσαι τοῦ καὶ τὴν τῆς θνητῶν ἀρχιόνητα νικῶν. εἰ γὰρ ἐν ὁκείνοισι ἀ καὶ εὐεργεσίας καὶ ἀσπεται, καὶ μέμνηται, καὶ ἀμείβεσθαι, ὡς εἰδὲχεται, ἀσπείρει.

Isidoro Diacono. ps.

Ακούσας μὲν ἱσως ἀπιστοῦς. ἰούσας δὲ εὐοῖδ' ὅτι ἐμόνον θαυμαστός, ἀλλὰ καὶ κροτήσας. τί οὐκ ἐπὶ τὴν ἀρχὴν μὲν ἀπίστον ὄφθη ἰουδρον. μετα δὲ ταῦτα ἐμόνον θαυμαστόν, ἀλλὰ καὶ κροτῶν ἀξιον θαυμάσιον, εἰπομι συντημας ἐν βραχέσι συλλαβάσι, μέγιστα πελαγῶν νοήματα ἐσημνηάμενος. τοῖς παλαιοῖς ὁ θεὸς οὐ ἀπὸ γραμμῶν διέλεγετο, ἀλλὰ δι' ἑαυτοῦ καθαροῦ εὐείσκων αἰτῆς τὴν γνώμην, καὶ τῆς

τῆς ἀνευ μυστικῆς διδασκαλίας ἀξίαν·
 καὶ τὸ τοιοῦτον ἐξ ἁν γραμμάτων ἀνευ
 διελήγετο· καὶ τῶ Νωεῦ, τῶ Αβραάμ,
 καὶ τοῖς εὐδοκίμοις ὑποβόλοις Σκάνθ,
 ὡν εἰς τὴν καὶ ὁ κορυφαῖος τοῦ ὁ πᾶσαν
 τῶ Διὰ βόλῃ τῆ δυνάμει συγκόφας,
 καὶ τὰ βέλη αὐτῶ ἀναλώσας, καὶ πλὴν
 φαρῶν κε ὄρας. ὁ ἀοιδίμος, φημὶ,
 Ἰωβ. ὅτε δὲ εἰς αὐτὸν τῆς καλίας τὸν
 πηλοῦ κατηῆλθι ὁ δέλιμος τῆ Ἰσ-
 δαῶν δήμος, τότε λοιπὸν τὰ γραμ-
 ματα ἀναγκῆσιν εἶναι ἐνομιάζη. καὶ ἡ
 Διὰ τῶτων ὑπομνήσις. εἰ δὲ νομίζεις
 ἐν τῇ παλαιᾷ μόνον τῶτο γεγενησθαι,
 ὅτι δὲ τῆς χερῆς μὴ κεκυρωσθαι, φη-
 σομαι, ἥτις μάλιστα πάντων τῶτο ἐν
 αὐτῇ δεικνύται. ἔδδ γὰρ τοῖς θεο-
 σίοις ὑποβόλοις γραπτῶντι δέδοται,
 ἀλλ' ἀντιγραμμάτων ἢ τῶ ἀγία πνεύ-
 ματος ἐπιγέλυτα χερῆς. Σκάνθος γὰρ
 ὑμᾶς φησιν, ἀναμνήσθαι πάντας. εἰ δὲ
 νομίζεις τῶς ἐγγραφῆς τῶν ἀγράφων
 νόμων κλειωτέροις εἶναι, ἀκουσον τί
 φησιν αὐτῶς ὁ βασιλεὺς, Διὰ θῆσμαι
 αὐτοῖς Διὰ θῆσμαι χερῆς, διδδὶς νόμους
 μου ὅτι Διὰ θῆσμαι αὐτῶς, καὶ ὅτι καρ-
 διας αὐτῶς ὅτι γράφω αὐτῶς. καὶ ἔστιν
 ταῦτα πάντες διδασκαλοὶ θεοῦ. ὅθεν καὶ ὁ Παῦ-
 λος Μωσῆος μείζονα ἐμπειρεῖσθαι
 διι χειρὶ ὁ μόνος, ἔλεγεν εἰληφέναι νό-
 μους, ὅτι ἐν πλαξὶ λίθιναις ἐγγραφῆ-
 μων, ἀλλ' ἐν πλαξὶ καρδιας σαρκί-
 ναις ἐκτυπώθησαν. ἔδδ ὁ καταφρονῶν
 οὐ καταλεύσεται κατὰ τὸν παλαιὸν
 νόμον, ἀλλὰ πικροτάτη ὡς δίδεται
 κολάσθαι. ἐπειδὴ δὲ ἔχρησεν διι πνεύ-
 ματος, καὶ κατὰ τῶ ἵππου ὅξυτάτη γέον-
 τος, οἱ μὲν δογμάτων ἔεκεν ἐξ ὁ κει-
 λαι. οἱ δὲ βίβλιν ἀναγκῆσιν πάλιν ἐδδ-
 σαι τῆς ὑπο τῶν γραμμάτων διορθώ-
 σις. ὡς ἂν βασιμῶν γὰρ τῶ ἀγρά-
 φων ὅτι τὰ ἐγγραφα εἰκότως ὄρμισεν,
 ὁ παιτὶ πρόσω τὸ ὑπῆκοον εἰς ἀρετῶν
 ἐναγαγεῖν ἐκλόμνος. ἐνοεῖν τοῖσι
 καὶ ἡμᾶς, ἡλικίη ὅτι κατηρησία. τὸ
 τῶς ἔπος ὁ φίλοντας ζῆν εἰλικρινῶς,

doctrina internuncij ex parte dignā inue-
 niat. Atque hoc ex eo perspicuē liquet,
 quod & Noë, & Abrahamum, & optimos
 ac celeberrimos ipsius nepotes (quorum
 vnus, & quidē præstantissimus erat, is qui
 vniuersam diaboli potentiam concidit, at-
 que ipsius sagittas consumpsit, pharetram-
 que inanem reddidit, hoc est clarus Iob)
 citra literas alloquebatur. Posteaquā au-
 tem Iudæorum natio in ipsum vicij fundū
 præceps ruit, tum denique literæ necessa-
 riæ esse iudicatæ sunt, eaque submonitio
 quæ per eas contingebat. Quod si in vete-
 ri duntaxat instrumento hoc extitisse pu-
 tas, ac non in nouo confirmatū fuisse, ipse
 contrā in nouo quoque potissimum istud
 ostendi assero. Neque enim diuinis Apo-
 stolis scripto proditum quicquam datum
 est: verūm literarū loco Spiritus Sancti
 gratia promissa est. Ille enim, inquit, sug-
 geret vobis omnia. Quod si scriptas leges
 non scriptis maiorem vim atque autori-
 tatem habere censēs, audi quid ipsemet
 rex dicat: Et feriam cū ipsis pactū nouum,
 dans legem meam in mentibus eorum, &
 in cordibus eorū inscribam eam. Et erunt
 omnes edocti à Deo. Vnde etiam Paulus,
 maiora fidei nostræ, quā Mosi, commissā
 fuisse affirmans, nos non in lapideis tabu-
 lis inscriptam, sed in carnalibus cordis ta-
 bulis inscriptam legem accepisse dicebat:
 quam qui contempserit, is non, vt ex vete-
 ris legis præscripto lapidibus opprimetur,
 verūm longē acerbiori supplicio mulcta-
 bitur. Posteaquā autem fluente tempo-
 re, ac celerrimi cuiusdam equi instar cur-
 rente, quidam ob fidei dogmata, quidam
 ob vitam corruerunt, necessariō rursūm
 per literas adhibenda correctio fuit. Vio-
 latis enim non scriptis legibus, ad scriptas
 meritō se contulit is, qui subditos omni
 ratione ad virtutē inducere studet. Quo-
 circa nobis illud cogitandum est, quanto
 in crimine versemur, qui cū tam purē ac
 syncerē viuere deberemus, vt ne literis
 quidem nobis, postquam huiusce ho-
 noris iacturam fecimus, eoque redacti su-
 mus, vt literarum adiumento indigeamus,

rursum tamen ne secundo quidem subsidio, ut par est, utamur. Nam si crimen est literis opus habere, ac non Spiritus Sancti doctrinam per vitæ puritatem attrahere, æquum est nos perpendere quantum malum sit, post tantum ac tale subsidium (Legem enim, inquit ille, in auxiliū dedit) ne lucrum quidem facere velle, sed literas frustra & temerè fitas nihil pendere, maiorémque hinc cruciatum nobis accersere.

Eutonio Diacono. 107.

Quoniam per literas quæris quonam pacto Christus, posteaquàm principio verbum seminari dixisset, subiecit, Hic est qui secus viam seminatus est, vbi improb^o ille, quod fatum est, rapit: atque idem tamen in Zizaniorum parabola filios regni bonum semen esse pronunciauit: primum ac potissimùm hoc respondeo, vnâquaque parabolam ad id, de quo agitur, depingendam esse, ac non omnia prorsus intelligi debere. Verùm ne quibusdam obtentus quosdam excogitare videar, quod reconditius est dicam, nimirum quòd & verbum semen est, & item ille qui verbum exceperit, ob connexionem videlicet cum eo, ac velut transformationem. Per ipsum enim Christus in nobis formatur: ac nos rursum iuxta Christum formamur. Ob hanc enim causam semen quoque iacitur, ut hominem sibi assimilet.

Eidem. 108.

Quoniam te causam eam, ob quam Legiflator prophanos homines sacris, hoc est eos qui minimè voluntariam cædem perpetrarant, Leuitis, ut contracti in speciem sceleris labem abstergeret, adiunxerit, nec ab alio didicisse, nec per te inuenire po-

ως δὲ μὴ γραμμάτων δέεσθαι, ἀλλ' ἀπὸ βιβλίου παρέχειν τὰς ψυχὰς τῶ θεῷ πνεύματι. ἐπειδὴ τὸ ἐπιμὺ ἀπολέσαι μὲν ταῦτα, καὶ κατέστη μὲν εἰς τὸ τῆς γραμμάτων χεῖρας, μηδὲ τῷ δευτέρῳ βοηθήματι χεῖσθαι πάλιν εἰς θεόν. εἰ γὰρ ἐγκλημα τὸ γραμμάτων δέεσθαι, καὶ μὴ τὸ τῶ ἁγίου πνεύματος ὁππασάντων καθαροῦ βίβη διδασκαλίαν, σκοπήσασιν εἴημεν δικαιοί, ἡλικίον ἔσθι κακόν, τὸ μηδὲ μετὰ τοσαύτου καὶ τηλικαύτου βοηθείαν. νόμον γὰρ, φησὶν, εἰς βοήθειαν ἔδωκεν, ἐθέλειν κερδαίνειν. ἀλλ' εἰ καὶ καὶ μάττω κείμθαι τὰ παράγματα θεωροῦσιν, καὶ μείζονα θεωροῦσιν, καλεῖσθαι τὸ κάλασιν.

Eutonio Diacono. ρζ.

Ἐπειδὴ γέγραπται, πῶς τὸν λόγον ἀπείραστον κατ' ἀρχὰς φάμιδος ἔπεν, ἔστος ἔστιν ὁ πῶς τὸ ὄδον σαρρεῖς, ἔστος ὁ πονηρὸς ἀρπάξει τὸ ἐσπαρμένον. ἔφησε δὲ καὶ ἐν τῇ τῆς Ζιζανίων πῶς. Ἐστος, τὸ καλὸν σπέρμα εἶναι, τοῖς υἱῶς τῆς βασιλείας. φησὶ ὅτι μάλιστα μὲν ἐκάστῳ πῶς βολῆν ὡς τὸ πῶς κείμθαι ἀναζωγραφεῖται, καὶ ἔπαντα κατὰ πάντα ληπείον, πλὴν ἵνα μὴ δέξω ποὶ οὐκ εἴησιν ὅτι ποῖον, τὸ ἀπορρητότερον φέρωσιν, φησὶ ὅτι καὶ ὁ λόγος σπέρμα, καὶ ὁ τὸν λόγον δεξάμενος Δις τὸ πῶς αὐτὸν συγχράτησιν τε καὶ οἰοῦσιν ἀνασχοίωσιν. Δις γὰρ τοῦτε μορφῆται μὲν ὁ Χριστὸς ἐν ἡμῖν, καὶ ἡμεῖς κατὰ Χριστὸν μορφούμεθα. Δις γὰρ τῶτο καὶ τὸ σπέρμα καταβάλλεται, ἵνα ἐξομοίωσιν τὸν ἀνθρώπον πῶς εἶαυτό.

Τῷ αὐτῷ. ρη.

Ἐπειδὴ ἔφης μὴτε παρ' ἄλλου θεμαθικῆσαι, μὴτ' αὐτὸς εὐρεῖν δεδωκῆσθαι τὴν αἰτίαν, δι' ἣν τοῖς ἀνιέρως τοῖς ἰερωμένοις πῶς κατακίσει ὁ νομοθέτης τοῖς ἀκούσιον δὴ φόνον δράσαντας τοῖς λευίταις, καὶ τὸ δικαίῳ ἄγος ἀποβίβεται.